

3-5 Ekim 2008

Buzul Eğitimi

Yer: Kaldı Buzulu - Aladağlar

ES: Seda Dolaner

TS: Sinan Çakır

MS: İlgin Aksoy

Eğitim Alanlar: Seda Dolaner

Eren Can

Sinan Öztaş

İlgin Aksoy

Caner Çiftçi

Ufuk Gülmez

Eğitim Verenler: Sinan Çakır

Emin Elker

Eğitim Programı

3 Ekim Cuma

Yürüyüşe Başlamadan: Seda, Sinan Öztaş, İlgin ve ben bayram tatilini fırsat bilerek birkaç çıkış yapmak için eğitimden birkaç önce gelmiştik. Kamp yerimiz Sarımehmetlerdi ve diğer 4'ünün gelişiyle önce traktör yolunun bittiği yere kadar arabayla gidecek, ardından kamp yerine doğru yürüyüşümüze başlayacaktık. Saat 10 gibi herşey hazırken ve tam yürüyüşe başlayacakken diğer çadır için getirdiğimiz benzin ocağını dağevinde bıraktığımızı farkettilik ve çaresiz bunu almamız gerekti. Bunu almak için İlgin ve ben arabayla dağevine gidip geldik. Bu süreçte diğer ekibin yürüyüşe başlamasını uygun gördüm. Emin Baba buzulun yerini biliyordu, sadece kampın kurulacağı yeri bilmiyordu. Onu da anlattım ve İlgin ile ocağı almak üzere ayrıldık.

Kamp Yerine Varış: İlgin ve ben ocağı alıp hemen yürüyüşe başladık ve kestirme bir yoldan gelerek iyi bir tempo ile diğer ekibe 2,5 saat kadar sonra diğer ekibe yetiştik ve

beraber yürümeye başladık. Emin Baba'nın ekipbaşı olduğu diğer ekipten farklı olarak Koca Dölek ya da Akşam Pınarı kamp alanındaki düzlüğün sonunda patikanın gittiği yöne gitmek yerine Güvercinlik kulesinin duvarından uzanan sırta bağlanan dik, sonu dar ve kaygan olan çarşak kulvarından çıkmayı yeğledik. Çıkması biraz eziyetli olsa da, yolumuzu çok kısalttığı kesin.

Kamp yerini daha önceki eğitimde kurduğumuz gibi buzulun hemen dibindeki çarşak sırtına kurmayı düşünmekteydim, ancak buzula az bir mesafe kala nispeten taşsız ve düz yeri görünce buraya kurmaya karar verdim. (Kaldı Kuzey Yüksek Kampı olduğunu tahmin ediyorum) (buzula 15-20 dk. mesafede)

Buzulda İlk Adımlar: Çadırlar kurulup, yemekler yendikten sonra ekibi buzula götürme kararı aldım. Bunun amacı buzulu öncelikle gündüz gözüyle görmelerini istememdi. (ertesi gün gün aydınlanmadan gidilecekti) Diğer bir amacım da, şehirde eksik kalmış bilgilendirme kısmını burada vermektir. Tabii bir de su doldurmamız gerekiyordu. Eğitim yapmayacağımız için tam tabanlar ve kramponlar giyilmedi, eğimsiz de olsa buzuldan mümkün olduğunca yürünmedi. Bu bilgilendirmede buzul oluşumu, buzul yapıları (buzul, buzul çatlakları, buzul taşları, bergschrund vs..), yamaçta kazmalı ve kramponlu yürüyüş/tırmanış ve iniş teknikleri, buzulda ne zaman ve hangi teknikte ipe girileceği anlatıldı.

10:00 – Ekip-1 Çıkış

11:05 – Ekip-2 Çıkış

14:20 – Ekip1-2 Kamp Yerine Varış

15:50 – Buzula Gezi / Bilgilendirme

17:40 – Kamp Yerine Dönüş

19:00 – Ses Kes

4 Ekim Cumartesi

Gece 2 gibi yağmur ve dolu indirmesinden dolayı normalde 2:45 olan kalk saatini yağış sonrası olası taş düşmelerine karşın 1 saat erteledim. Öyle böyle buzula ancak 6 gibi yani planladığımdan 1,5 saat girme durumunda kaldık. Hava aşırı yumuşaktı, aynı şekilde buz da. Eğitim alanlar aşağı yukarı gelişimde yürüdükleri kadar sert bir buzda çalıştılar. İp emniyetimiz olmadığı için mümkün olduğunca dik eğimli yerlere gitmedik. Az eğimli buzda uygulanan krampon teknikleri;

* Yürüme (pied marche)

* Ördek yürüyüşü (pied en canard)

* Fransız tekniği (flat-footing – pied a plat)

ve kazma teknikleri;

- * Baston pozisyonu (piolet canne) (self arrest ve self belay şekillerinde)
- * Cross-body pozisyonu (piolet ramasse)

kullanıldı. Bu teknikler hakkında detaylı bilgiye Freedom of the Hills ve bunun gibi alpin tırmanış içerikli birçok dağcılık kitabında bulabilirsiniz.

Yükselmenin olduğu gibi yan geçiş, buzda yön değiştirme ve inişin de önemi anlatıldı ve bu tekniklerin inişe uyarlanması gösterildi.

Daha önce yapmayı planladığım, buz burgusu kullanılarak emniyetli şekilde buzulda dik eğimli kısımlara yükselme işi, buzun aşırı yumuşak ve güvensiz olması ve kirli olmasından dolayı iptal oldu. Havanın iyice aydınlanması ve taş düşme riskinin artmasından dolayı 7:50 gibi buzul terkedildi ve suyun aktığı minik buz vadiciğinin yamacında buz burgusu ve dik kısımda kısa top-rope tırmanış yapmaya başlandı.

Eğitim alanların tamamı buz burgusu takmayı denedi ve onlara buz burgusu takarken, kullanırken, çıkarırken ve çıkardıktan sonra nelere dikkat etmeleri gerektiği anlatıldı. Daha sonra Ablakov üçgeni anlatıldı ve ne mutlu ki 1 adet Ablakov üçgeni yapmaya vakıf olduk.

Buz burgusu çalışmasının ardından üstten çift buz burgusu emniyetli kısa top rope tırmanışlara başladık. Bu tırmanışlara başlamadan önce dik eğimde kullanabilecekleri tekniklerden bahsettik. Dik eğimde kullanılan krampon teknikleri;

- * Amerikan Tekniği (pied troisieme)
- * Front Point Tekniği (Alman Tekniği)

ve kazma teknikleri;

- * Anchor pozisyonu (piolet ancre)
- * Low-Dagger Pozisyonu (piolet panne)
- * High-Dagger Pozisyonu (piolet poignard)
- * Traction Pozisyonu (piolet traction)

gösterildi. Bunlardan hangilerinin şu anki duruma uygun olduğu anlatıldı. Dagger pozisyonlarının buz sert olduğu için burada uygulanamayacağı anlatıldı. Bu rotada Front Point ile çift kazmalı traction pozisyonu dolayısıyla Monkey Hang tekniği kullanıldı. Ancak bir anda başlayan dolu ve yağmur ve oldukça yakınıma düşen yıldırımlar eğitimin bugün için yarım kalmasına sebep oldu. Yağmur başlayana kadar sadece Eren ve Ufuk tırmanabildiler. Tırmanırken arada durup buz burgusu da taktılar ki, bu da bir lider tırmanışta buz burgusu takma pratiği oldu. Yağmur durduktan bir süre sonra “herhalde tekrar yağmaz” diyerek topladığımız sistemi tekrar kurmaya çalıştıysak da, çabalar sonuçsuz kaldı. Yağan yağmurdan dolayı buz, buz burgusu takılamayacak kadar yumuşamıştı. Boynumuzu büküp kamp yerimize döndük.

2:45 – Teorik Kalk Saati

3:45 – Uygulanan Kalk Saati

5:00 – Teorik Çıkış Saati

5:20 – Çıkış

6:00 – Buzula Giriş

7:50 – Buzuldan Kaçış

9:40 – Yağmur/ Dolu Başladı

10:10 – Dönüş

17:30 – Ses Kes

5 Ekim Pazar

Önceki gün eğitimin havadan dolayı yarım kalmasından dolayı eğitim sakata binmişti ve herşey bu son gün havanın güzel olmasına bağlı kalmıştı. Neyse ki gece 1,5'ta kafamı çadırdan çıkardığımda yıldızları gördüm.

Aynı şekilde kalkıp, hazırlanıp buzula girdik. Az eğitimde kullandığımız aynı teknikler kullanıldı. Bugün buz bir önceki günden daha sertti ve bugün buzuldan gümlleme seslerini duyduk. Küçük de olsa birkaç kez taş uzağımızda bir yerlere düştü. Çok geç olmadan 6:15 gibi bu sefer de buzuldan kaçtık. En geç 3 gibi traktör yolunda olmamız gerektiğinden en geç 12-12,5 gibi kamp yerinden ayrılmalıydık. Bu yüzden bir önceki gün eksik kalan dik yamaç tırmanışlarına bir an evvel geçtik. Aynı şekilde üstten 2 buz burgusu emniyetli bu sefer 2 rota hazırladık. Ancak bu yüzden bu sefer tırmananlar tırmanırken buz burgusu takma pratiği yapamadılar. (toplam 4 buz burgumuz vardı)

Yine aynı dik eğitimde tırmanma teknikleri uygulandı ve rotaların birisi daha sonradan daha az eğimli ve daha uzun bir rota ile değiştirildi. Özellikle bu rotada Amerikan tekniği kullanımı görüldü.

Zamanımız kısıtlı olduğundan dolayı daha yeni ısınmışken dönmek durumunda kaldık. Ama ne olursa olsun herkes bu kısa rotalarda en az 7-8 kere tırmandı ki bu da az çok teknikleri kullanmayı öğrenmelerini sağladı.

1:30 – Kalk Saati

3:00 – Teorik Çıkış Saati

3:20 – Çıkış

4:00 – Buzula Giriş

6:15 – Buzuldan Kaçış

10:15 – Dönüş

12:00 – Kamp Toplandı / İnişe Geçiş

14:15 – Traktör Yolundayız

Eğitim Hakkında Notlar

DİKKAT!

- * Buzula giren herkesin kramponları ayağına tam olarak ayarlanmış olmalı, klipsleri kırık/bozuk olmamalı ve ayrıca klipsleri ayakların dışa bakan tarafında kalmalı ki, yürürken ayağa dolanıp takılmaya sebep vermesin. (Eğiticilerin herkesin kramponunu buzula girmeden kontrol etmesi faydalı olacaktır)
- * Eğitim karanlıkta yapıldığı için istisnasız herkesin kafa lambası olmalı. Kafa lambasız gelenler buzula sokulmamalıdır. Ayrıca mümkünse eğitim dolunayın olduğu günlerde yapılmalıdır.
- * Buzula giren herkesin üstünde koşumu, emniyet kilitlisi, pürsiği ve mümkünse iniş aleti/HMS'si olmalıdır. Aynı şekilde eğiticilerde de bunlara ek olarak buz burgusu, ip, perlon ve fazladan kilitlileri olmalıdır ki, herhangi bir acil durumda emniyet noktası kurabilsin. Yine herkesin çanta takması, herhangi bir düşüş durumunda yararlı olur.
- * EĞİTİME GELMEDEN ÖNCE herkesin kazma ve kramponu eğe ile doğru yönde ve şekilde sivriltilmesi gerekmektedir.

Yukarıda anlatılan eğitimde yapılanlara ek olarak yapılabilecek olanlar şunlar olabilir: Lider tırmanışla dik eğimlerin olduğu çatlaklara kadar yükselmek ve eğitim alanların top rope tırmanışla oraya kadar tırmanmalarının sağlanması, buzda emniyet sistemi kurulması, ipe girme. İpe girmeyi yapmayı tercih etmedim, ipe girerek dik eğimlere gitmemiz mantıksız ve güvensiz olacaktı. Dik kısımlara ancak lider tırmanışla gidilebilirdi. Az eğimli kısımlarda da ipe girme çalışmak hem gereksiz vakit kaybı olacaktı, hem de ipi gereksiz yıpratacaktık, çünkü buzulun üstü taşlarla kirlenmiş durumdaydı. Lider tırmanışla yükselmememizin sebeplerinden birisi vaktin kısıtlı olması (yağmurdan dolayı ilk gün eğitim çok kısa sürmesi sonucunda), diğeri de buzda lider tırmanış tecrübem olmamasından dolayı eğitim etkinliğinde bunun riskini almak istemememendir. Buzda emniyet sistemi de top rope çıkışlar için kurulan basit üstten emniyet dışında lider çıkış yapılmadığı için kurulmadı.

Buzda yaptığımız pratiklerde eğim az olduğundan, devamlı tek kazma kullandık. Ancak burada gördük ki, kazmaları gereksiz çok kısa getirmişiz. Kısa kazmalar sadece dik eğimlerde işe yarayacaktır ki, bunlara sadece aşağıdaa yaptığımız top-rope çıkışlarda ihtiyacımız oldu ve bu tırmanışlarda ikişerden en fazla 4 kazma aynı anda kullanıldı. Dolayısıyla bir sonraki eğitimde en fazla 6 adet kısa kazma getirilmeli, geri kalanları herkesin az eğimde kullanabileceği boyda olmalıdır.

Su almak için tek ihtimal buzuldur. Eğitim süresince gece de dahil olmak üzere her daim buzuldan su akıyordu, ancak özellikle 2. gün sabah çok az akıyordu, muhtemelen hava 1-2 derece daha az soğuk olsa tamamen donacaktı ve hiç su akmayacaktı. Bu yüzden tüm ihtimalleri düşünerek su şişelerini doldurma işini sabaha bırakmamalı, hava kararmadan tüm şişelerini doldurmalı.